

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**Diploma Engineering - SEMESTER-IV • EXAMINATION – WINTER • 2014****Subject Code: 3340502****Date: 28-11-2014****Subject Name: Mass Transfer - I****Time: 02:30 pm - 05:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

- Q.1** (a) Discuss direct and indirect Mass Transfer operations with examples. **07**
 (b) Define : 1) Mass Transfer 2) Eddy Diffusion 3) Interphase 4) Adsorbent **07**
 5) Raffinate 6) Leaching 7) Membrane

- Q.2** (a) Discuss choice of solvent for extraction operation. **07**
 (b) Oxygen (A) diffuses through carbon monoxide (B) under steady state conditions **07**
 with carbon monoxide non-diffusing. The total pressure is 1 atm and temp is 0°C.
 The partial pressure of A at location 1 is 13000 N/m² and that at location 2 is 6500
 Pa. The locations 1 and 2 are 2 mm apart. Calculate the rate of diffusion of A in
 kmol/s through each square meter of the two planes. Take the value of diffusivity
 at prevailing conditions as $1.87 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$.

OR

- (b) After long contact with hydrocarbon oil and achieving equilibrium a gas mixture **07**
 has methane 60%, Ethane 20%, Propane 8%, n-butane 6%, n-pentane 6% at total
 pressure $2 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ and vapour pressure of these compounds at 24 °C are:

Compounds	Methane	Ethane	Propane	n-butane	n-pentane
Vapour pressure N/m ²	150×10^5	42×10^5	8.96×10^5	2.36×10^5	0.66×10^5

- Calculate the 1) mole fraction of these compounds in liquid solution.
 2) mole fraction of solvent itself in the solution.

- Q.3** (a) Discuss rate of diffusion and explain Fick's law of diffusion. **07**
 (b) Discuss minimum liquid gas ratio for absorber with diagram. **07**

OR

- Q.3** (a) Explain with example: 1) stage 2) cascade **07**
 (b) Explain material balance for one component transfer co-current flow in gas **07**
 absorption.

- Q.4** (a) Nicotine(C) in water (A) solution containing 1% nicotine is to be extracted with **07**
 kerosene (B) at 20 C. Water and kerosene essentially insoluble.
 Assume the equilibrium relationship as: $Y = 0.9 X$ where Y= kg Nicotine per kg
 kerosene and X = kg Nicotine per kg water.
 Determine the % extraction of nicotine if 100 kg feed solution is extracted once
 with 150 kg solvent.
 (b) Explain Shank system for leaching in detail with neat sketch. **07**

OR

- Q.4** (a) Explain 1) In place leaching 2) Heap leaching. **07**
 (b) Explain triangular coordinates and representation of composition of liquid mixture **07**

on it.

- Q.5** (a) Describe membrane separation process. Write advantages and disadvantages of membrane process. **07**
(b) Explain with neat sketch in detail Rotocel. **07**
OR
Q.5 (a) Describe various types of membrane modules with diagram. **07**
(b) Explain With neat sketch in detail Mixer and Settler. **07**

ગુજરાતી

- પ્રશ્ન. ૧** અ ડાયરેક્ટ અને ઇનડાયરેક્ટ માસ ટાંસ્ફર ઓપરેશન ઉદાહરણ સાથે ચર્ચો. **૦૭**
બ વાખ્યા લખો: 1) માસ ટાંસ્ફર 2) ઇડી ડીફ્યુસન 3) ઇંટરફેસ 4) એડ્સોરબેન્ટ 5) રેફીનેટ 6) લીચીંગ 7) મેમ્બ્રન **૦૭**

- પ્રશ્ન. ૨** અ એક્સટ્રેક્શન ઓપરેશન મા સોલવન્ટ પસંદગી ચર્ચો. **૦૭**
બ સ્ટેડી સ્ટેટ સ્થિતિમા ઓક્સીજન (અ) કાર્બન મોનોક્સાઇડ (બ) માથી ડીફ્યુઝ થાય છે. (બ) નોન-ડીફ્યુઝ છે. ટોટલ દબાણ 1 વાતા. અને તાપમાન 0 ડીગ્રી છે. આંશીક દબાણ (અ) સ્થળ 1 પર 13000 N/m² અને સ્થળ 2 પર 6500 Pa છે. સ્થળ 1 અને સ્થળ 2 વચ્ચેનું અંતર 2 mm છે. તો ડીફ્યુઝન (અ) નો દર શોધો. ડીફ્યુઝીવિટી ની કીમત $1.87 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$ છે. **૦૭**

અથવા

- બ હાઇડ્રોકાર્બન ઓઇલ ના લામ્બા સમયથી સમ્પંક બાદ સમતુલન આવ્યા પછી ગેસ મિક્સર મા મીથેન 60%, ઇથેન 20%, પ્રોપેન 8%, બ્યુટેન 6%, પેન્ટેન 6% જે ટોટલ દબાણ $2 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ છે. અને વાયુ દબાણ 24 ડીગ્રી એ નીચે મુજબ છે. **૦૭**

Compounds	Methane	Ethane	Propane	n-butane	n-pentane
Vapour pressure N/m ²	150*10 ⁵	42*10 ⁵	8.96*10 ⁵	2.36*10 ⁵	0.66*10 ⁵

- શોધો: 1) આ પદાર્થો ના પ્રવાહીમા મોલ ફેક્શન
2) સોલવન્ટ ના મોલ ફેક્શન.

- પ્રશ્ન. ૩** અ ડીફ્યુઝન નો દર ચર્ચો. અને ફિક્સ નો ડીફ્યુઝન નીચમ ચર્ચો. **૦૭**
બ મીનીમમ લીક્વીડ ગેસ રેસીયો આકૃતિ સાથે ચર્ચો. **૦૭**

અથવા

- પ્રશ્ન. ૩** અ ઉદાહરણ સાથે ચર્ચો. 1) સ્ટેજ 2) કેસકેડ **૦૭**
બ ગેસ અબ્સોપ્શનમા કો-કરંટ માટે મટીરીયલ બેલેંસ ચર્ચો. **૦૭**

- પ્રશ્ન. ૪** અ નીકોટીન (ક) જે 1% છે પાણી (અ) મા તે કેરોસીન (બ) વડે એક્સ્ટ્રેક્ટ થાય છે. પાણી અને કેરોસીન અદ્રાવ્ય છે. ઇકવીલીબ્રિયમ સુત્ર $Y = 0.9 X$ જ્યાં $Y = \text{kg Nicotine per kg kerosene}$ and $X = \text{kg Nicotine per kg water}$. તો નીકોટીન % એક્સ્ટ્રેક્ટસન શોધો જો 100 કીગ્રા ફીડ અને 150 કીગ્રા સોલવન્ટ છે. **૦૭**

	બ	લીચીંગ માટેની શાંક પ્રક્રિયા આક્રુતી સાથે ચર્ચો.	૦૭
		અથવા	
પ્રશ્ન. ૪	અ	સમજાવો 1) ઇન પ્લેસ લીચીંગ 2) હીપ લીચીંગ	૦૭
	બ	ટ્રાઇગ્યુલર કોઓર્ડીનેટ્સ સમજાવો અને તેના પર પ્રવાહી ના કોમ્પોઝીશન નુ આલેખન સમજાવો.	૦૭
પ્રશ્ન. ૫	અ	મેમ્બ્રેન સેપેરેશન પ્રક્રિયા સમજાવો. મેમ્બ્રેન પ્રક્રિયા ના લાભો અને ગેર લાભો લખો.	૦૭
	બ	આક્રુતી સાથે રોટોસેલ સમજાવો.	૦૭
		અથવા	
પ્રશ્ન. ૫	અ	મેમ્બ્રેન મોડ્યુલ ના જુદા જુદા પ્રકારો આક્રુતી સાથે સમજાવો.	૦૭
	બ	મિક્સર અને સેટલર આક્રુતી સાથે સમજાવો.	૦૭
